

NSK - praktický nástroj pro zlepšení podmínek na trhu práce

Na letošní podzim si tým projektu NSK2 připravil sérii kulatých stolů, kde zaměstnavatelé se zájmem diskutují o aktuálních problémech na trhu práce a dozvídají se, jak mohou Národní soustavu kvalifikací v praxi co nejefektivněji využít. Pomyslná tour po regionech odstartovala začátkem října na Moravě a vyvrcholí koncem listopadu v Praze.

Setkání obvykle začíná krátkým představením provázaného systému, který tvoří Národní soustava povolání (dále NSP) a Národní soustava kvalifikací (dále NSK). Zatímco NSP je všem dostupná databáze povolání vycházející z aktuálních požadavků zaměstnavatelů, NSK slouží pro uznávání a certifikaci dalšího vzdělávání podle zákona č. 179/2006 Sb. V této fázi projektu je nadefinováno již více než 360 profesních kvalifikací a zapojeno je přes 1800 zaměstnavatelů z celé ČR. Zájem o certifikační zkoušky vycházející ze standardů NSK stále stoupá, což je důkazem praktické úspěšnosti obou soustav. Realizační tým NSK2 se stále snaží do projektu aktivně zapojit co nejvíce firem, díky kterým bude možné rychleji reagovat na situaci na trhu práce prostřednictvím jejich připomínek a podnětů vycházejících z praxe.

Jde o výsledek, nikoliv cestu, která k němu vede!

Certifikát profesní kvalifikace je žadateli vydán v případě, že před autorizovanou osobou prokáže osvojení požadovaných kompetencí a dovedností. Není ale důležité, jakým způsobem byly tyto dovednosti a kompetence získány. Pokud je někdo vyučen kuchařem, ale celý život pracuje v dílně se dřevem, může se přihlásit např. ke zkoušce "Truhlář nábytkář", aniž by tento obor dříve studoval na odborné střední škole. V případě, že u zkoušky vyhoví všem požadavkům, které jsou v rámci NSK nadefinovány pro vybranou profesní kvalifikaci, dostane příslušné osvědčení. Kvalifikační úrovně jednotlivých profesních kvalifikací jsou přiřazeny i k EQF (Evropský kvalifikační rámec), díky čemuž mají držitelé těchto certifikátů vyšší šanci získat zaměstnání i mimo Českou republiku.

Jedním z cílů projektu NSK2 je, aby zaměstnavatelé začali osvědčení ze zkoušky profesní kvalifikace od uchazečů o zaměstnání automaticky vyžadovat jako jednu z variant možného vzdělání. Z diskuzí u kulatých stolů vyplývá, že zkouška může fungovat i jako motivace zaměstnanců. Některé firmy totiž zamýšlí svým

pracovníkům umožnit složení zkoušky profesní kvalifikace „za odměnu“, svým nejlepším zaměstnancům zkoušky zaplatí.

NSK a počáteční vzdělávání

Ve firmách se již začíná využívat popisů pozic z katalogu povolání i popisů profesních kvalifikací, což personalistům šetří drahocenný čas. Zaměstnavatelé rovněž vítají možnost aktivního zapojení do tvorby jednotlivých profesních kvalifikací, jelikož dobře vědí, že se jim to vyplatí. Díky tomu, že sami nadefinují kvalifikace, které jim ve firmě chybí, velmi urychlí celý proces hledání adekvátních zaměstnanců.

Složit zkoušku z profesní kvalifikace, i když je někdy potřeba si dodělat nějaký rekvalifikační kurz, je totiž mnohem rychlejší, než absolvovat počáteční vzdělávání. A právě to je jedna z největších výhod Národní soustavy kvalifikací - umožňuje lepší postavení na trhu práce i lidem, kteří už si nemohou dovolit každodenní docházení do školy, ale jsou prokazatelně kvalifikovaní.

I když je z debat u kulatých stolů zřejmé, že je NSK pro zaměstnavatele krokem správným směrem, stále volají po systémových změnách počátečního vzdělávání. V dlouhodobějších plánech projektu je proto i vize o propojení standardů vytvořených v rámci NSK do systému počátečního vzdělávání České republiky.

BOX 1:

JAK SE PŘIHLÁSIT KE ZKOUŠCE Z PROFESNÍ KVALIFIKACE?

Nejjednodušší způsob přihlašování vede např. přes webové stránky www.narodni-kvalifikace.cz nebo www.vzdelavaniaprace.cz, kde jsou vypsány všechny autorizované osoby jednotlivých profesních kvalifikací, u kterých se uchazeč o certifikát může přihlásit. Největší autorizovanou osobou, která je oprávněna provádět zkoušky a vydávat osvědčení, je Hospodářská komora České republiky - a to nejen počtem autorizací, ale i počtem autorizovaných zástupců. Dnes má tato instituce oprávnění zkoušet celkem 72 různých profesních kvalifikací.

BOX 2:

SEKTOROVÉ RADY A JEJICH ÚLOHA V NSK

Profesních kvalifikací jsou vytvářeny v tzv. sektorových radách, které sdružují reprezentanty jednotlivých odvětví. Odborníci zapojení do činnosti všech dvaceti devíti sektorových rad společně monitorují trh práce, analyzují profesní a kvalifikační potřeby, navrhují strukturu kvalifikací a

hlavně vytvářejí popisy povolání a standardy jednotlivých profesních kvalifikací. Z uvedeného popisu práce sektorových rad je zřejmé, že jde o odborníky z praxe, kteří svému odvětví opravdu rozumějí a jsou hnacím motorem při zlepšování situace svého oboru na trhu práce. Více na www.sektoroverady.cz.

BOX 3:

Projekt NSK2 je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky, pro MŠMT jej realizuje Národní ústav pro vzdělávání. Pro zapojování zaměstnavatelů bylo ve veřejné soutěži vybráno konsorcium Hospodářské komory České republiky, Svazu průmyslu a dopravy České republiky a společnosti TREXIMA, spol. s r.o.